

ปัญหาพิเศษปริญญาโท

เรื่อง

ผลของจำนวนดอกบานในช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom # 17

(*Dendrobium Sonia BOM#17*) ที่มีต่ออายุการปักแจกัน

Effect of Fully Opened *Dendrobium Sonia BOM#17* Florets Amount on Vase Life.

ภาควิชาพืชสวน

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

Department of Horticulture

Faculty of Agricultural Technology

เทคโนโลยีพระจอมเกล้า

ทหารลาดกระบัง

ทพฯ 10520

King Mongkut's Institute of Technology

Chaokuntaharn Ladkrabang

Bangkok 10520 Thailand

ปัญหาพิเศษปริญญาโท

เรื่อง

ผลของจำนวนดอกบานในช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom # 17
(*Dendrobium* Sonia BOM#17) ที่มีต่ออายุการปักแจกัน

Effect of Fully Opened *Dendrobium* Sonia BOM#17 Florets Amount on Vase Life.

เลขหมู่.....
 เลขทะเบียน 98721
 วัน.เดือน.ปี 17 JUN 2023

ภาควิชาพืชสวน คณะเทคโนโลยีการเกษตร
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(เกษตรศาสตร์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในปี พ.ศ. 2542 เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจาก "โครงการทุนบัณฑิตศึกษาภายในประเทศ"

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ชื่อเรื่อง : ผลของจำนวนดอกบานในช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom # 17
(*Dendrobium* Sonia BOM#17) ที่มีต่ออายุการปักแจกัน

โดย : นางสาวพรระชล โพธิ์ขำ

สาขา : พืชสวน

ภาควิชา : พืชสวน

คณะ : เทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ช.ณิกรูศิริ สุขสุวรรณ

บทคัดย่อ

จากการศึกษาอายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium* Sonia BOM # 17) ตามมาตรฐานกล้วยไม้ประเทศไทย เปรียบเทียบกับช่อดอกกล้วยไม้ที่มีจำนวนดอกบานมากกว่ามาตรฐาน 2 ดอก และน้อยกว่าช่อดอกมาตรฐาน 2 ดอก ผลปรากฏว่า ช่อดอกที่มีดอกบานมากกว่ามาตรฐาน จะมีอายุการปักแจกันมากกว่าช่อดอกมาตรฐาน และช่อดอกที่มีจำนวนดอกบานน้อยกว่ามาตรฐาน จะมีอายุการปักแจกันน้อยกว่ามาตรฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Titles : Effect of Fully Opened *Dendrobium* Sonia BOM#17 Florets Amount on Vase Life.
By : Miss Phatsachon Potikam
Major : Horticulture
Department : Horticulture
Faculty : Agricultural
Advisor : Assoc. Prof. Chornitsiri Suisuwan.

Abstract

Comparison on vase life of standard , over standard (2 fully opened florets more than standard) and under standard (2 fully opened florets less than standard)of Thailand standard for *Dendrobium* Sonia Bom # 17 spray flowers were studied . The result showed that over standard was the best quality. It was vase life longer than standard and standard spray flowers was vase life longer than under standard.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยาม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สามารถถูกล่วงไปได้ด้วยดีนั้น เนื่องจากความอนุเคราะห์และความกรุณาเสียสละให้คำปรึกษา ทั้งทางด้านการวางแผนการทดลองและการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทดลอง ทั้งนี้ต้องขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รศ.ช .ณัฐศิริ สุขสุวรรณ ที่ได้ให้คำปรึกษา และความรู้ต่างๆที่เป็นประโยชน์ในการทำปัญหาพิเศษ จนกระทั่งปัญหาพิเศษสำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สว.ทช.) "โครงการบัณฑิตศึกษาภายในประเทศ" ที่เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนเงินทุนที่ใช้ในการทำงานวิจัยในครั้งนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
สารบัญตาราง	ก
สารบัญตารางภาคผนวก	ข
คำนำ	1
วัตถุประสงค์	2
การตรวจเอกสาร	3
อุปกรณ์และวิธีการ	5
ผลการทดลอง	
การทดลองครั้งที่ 1	8
การทดลองครั้งที่ 2	12
การทดลองครั้งที่ 3	16
การทดลองครั้งที่ 4	20
วิจารณ์ผลการทดลอง	24
สรุปผลการทดลอง	26
เอกสารอ้างอิง	27
ภาคผนวก	28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ลักษณะของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom#17 (<i>Dendrobium</i> Sonia Bom#17) เมื่อเริ่มต้นงานทดลองของการทดลองที่ 1	9
2	ข้อมูลการปักแจกัน การเปลี่ยนแปลงของน้ำหนัก, สีของดอก, อายุการขาย และอายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom#17 (<i>Dendrobium</i> Sonia Bom#17) ของการทดลองที่ 1	10
3	ลักษณะของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom#17 (<i>Dendrobium</i> Sonia Bom#17) เมื่อเริ่มต้นงานทดลองของการทดลองที่ 2	13
4	ข้อมูลการปักแจกัน การเปลี่ยนแปลงของน้ำหนัก, สีของดอก, อายุการขาย และ อายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom#17 (<i>Dendrobium</i> Sonia Bom#17) ของการทดลองที่ 2	14
5	ลักษณะของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom#17 (<i>Dendrobium</i> Sonia Bom#17) เมื่อเริ่มต้นงานทดลองของการทดลองที่ 3	17
6	ข้อมูลการปักแจกัน การเปลี่ยนแปลงของน้ำหนัก, สีของดอก, อายุการขาย และอายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom # 17 (<i>Dendrobium</i> Sonia Bom#17) ของการทดลองที่ 3	18
7	ลักษณะของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom #17 (<i>Dendrobium</i> Sonia Bom #17) เมื่อเริ่มต้นงานทดลองของการทดลองที่ 4	21
8	ข้อมูลการปักแจกัน การเปลี่ยนแปลงของน้ำหนัก, สีของดอก, อายุการขาย และ อายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom # 17 (<i>Dendrobium</i> Sonia Bom#17) ของการทดลองที่ 4	22

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่		หน้า
1	วิเคราะห์ผลทางสถิติของน้ำหนักดอกเริ่มต้นงานทดลองของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (<i>Dendrobium Sonia Bom#17</i>) ในการ ศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นพิเศษเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันที่มีจำนวนดอกบานเป็น 5 ดอกและ 9 ดอก	29
2	วิเคราะห์ผลทางสถิติของสีดอกเมื่อปักแจกันไป 6 วันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (<i>Dendrobium Sonia Bom#17</i>) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นพิเศษเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 5 ดอกและ 9 ดอก	30
3	วิเคราะห์ผลทางสถิติของสีดอกเมื่อปักแจกันไป 12 วันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (<i>Dendrobium Sonia Bom#17</i>) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นพิเศษเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 5 ดอกและ 9 ดอก	30
4	วิเคราะห์ผลทางสถิติของอายุการขายของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17(<i>Dendrobium Sonia Bom#17</i>)ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นพิเศษเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 5 ดอกและ 9 ดอก	31
5	วิเคราะห์ผลทางสถิติของอายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวายSonia BOM # 17 (<i>Dendrobium Sonia Bom#17</i>) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นพิเศษเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 5 ดอกและ 9 ดอก	31
6	วิเคราะห์ผลทางสถิติของน้ำหนักดอกเริ่มต้นงานทดลองของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (<i>Dendrobium Sonia Bom#17</i>) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นหนึ่งเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 4 ดอกและ 8 ดอก	32

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีการนำไปใช้

สารบัญตารางภาคผนวก (ต่อ)

ตารางภาคผนวกที่		หน้า
7	วิเคราะห์ผลทางสถิติของสีดอกเมื่อปักแจกันไป 6 วันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (<i>Dendrobium Sonia Bom#17</i>) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นหนึ่งเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 4 ดอกและ 8 ดอก	33
8	วิเคราะห์ผลทางสถิติของสีดอกเมื่อปักแจกันไป 12 วันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (<i>Dendrobium Sonia Bom#17</i>) ในการศึกษาจำนวน ดอกบานในช่อดอกในชั้นหนึ่งเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 4 ดอกและ 8 ดอก	33
9	วิเคราะห์ผลทางสถิติของอายุการขายของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17(<i>Dendrobium Sonia Bom#17</i>) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นหนึ่งเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 4 ดอกและ 8 ดอก	34
10	วิเคราะห์ผลทางสถิติของอายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17(<i>Dendrobium Sonia Bom#17</i>) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นหนึ่งเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 4 ดอกและ 8 ดอก	34
11	วิเคราะห์ผลทางสถิติของน้ำหนักดอกเริ่มต้นงานทดลองของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (<i>Dendrobium Sonia Bom#17</i>) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นสองเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 3 ดอกและ 7 ดอก	35
12	วิเคราะห์ผลทางสถิติของสีดอกเมื่อปักแจกันไป 6 วันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (<i>Dendrobium Sonia Bom#17</i>) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นสองเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 3 ดอกและ 7 ดอก	36

สารบัญตารางภาคผนวก (ต่อ)

ตารางภาคผนวกที่		หน้า
13	วิเคราะห์ผลทางสถิติของสีดอกเมื่อปักแจกันไป 12 วันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (<i>Dendrobium</i> Sonia Bom#17) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นสองเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 3 และ 7 ดอก	37
14	วิเคราะห์ผลทางสถิติของอายุการขยายของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17(<i>Dendrobium</i> Sonia Bom#17) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นสองเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 3 ดอกและ 7 ดอก	37
15	วิเคราะห์ผลทางสถิติของอายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17(<i>Dendrobium</i> Sonia Bom#17) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นสองเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกัน แต่มี จำนวนดอกบานเป็น 3 ดอกและ 7 ดอก	38
16	วิเคราะห์ผลทางสถิติของน้ำหนักรดอกเริ่มต้นงานทดลองของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (<i>Dendrobium</i> Sonia Bom#17) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นสามเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 2 ดอกและ 6 ดอก	39
17	วิเคราะห์ผลทางสถิติของสีดอกเมื่อปักแจกันไป 6 วันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (<i>Dendrobium</i> Sonia Bom#17) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นสามเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 2 ดอกและ 6 ดอก	40
18	วิเคราะห์ผลทางสถิติของสีดอกเมื่อปักแจกันไป 12 วันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (<i>Dendrobium</i> Sonia Bom#17) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นสามเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 2 ดอกและ 6 ดอก	40

สารบัญตารางภาคผนวก (ต่อ)

ตารางภาคผนวกที่		หน้า
19	วิเคราะห์ผลทางสถิติของอายุการขายของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (<i>Dendrobium Sonia Bom#17</i>)ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นสามเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 2 ดอกและ 6 ดอก	41
20	วิเคราะห์ผลทางสถิติของอายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (<i>Dendrobium Sonia Bom#17</i>)ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นสามเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 2 ดอกและ 6 ดอก	41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

ในปัจจุบันการส่งออกสินค้าเกษตรถูกกำหนดให้เป็นนโยบายหลักในการฟื้นฟูและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของชาติ สินค้าเกษตรที่เป็นตัวหลักได้แก่ ทุเรียน ลำไย และกล้วยไม้ ซึ่งสามารถนำเงินตราจากต่างประเทศเข้ามามากกว่าปีละ 80,000 ล้านบาท ในการส่งออกสินค้า นอกจากจะประสบปัญหาสินค้าไม่ได้มาตรฐานสากล ทำให้ผู้สั่งซื้อ หันไปซื้อสินค้าจากประเทศคู่แข่งแล้ว บางประเทศยังนำมาเป็นข้ออ้างในการกีดกันทางการค้าอีกด้วย

กล้วยไม้เป็น 1 ใน 4 ของสินค้า Product Champion ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีให้ดูแลตั้งแต่ขบวนการผลิตไปจนถึงการส่งออกมีมูลค่าสูงที่สุดกว่าร้อยละ 90 ของมูลค่าไม้ดอกไม้ประดับที่ส่งออกทั้งหมด และมีแนวโน้มความต้องการสูงขึ้นทุกปี ดังนั้นคุณภาพของกล้วยไม้ไทยที่ส่งไปยังตลาดต่างประเทศจึงต้องได้มาตรฐาน เพื่อไม่ให้มีปัญหาด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชที่บางประเทศใช้เป็นข้อกีดกันทางการค้า

กรมวิชาการเกษตร โดยศูนย์ผลักดันสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก ได้ร่วมกับสำนักมาตรฐานและตรวจสอบสินค้าเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำประชาพิจารณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลจัดทำมาตรฐานกล้วยไม้ เสนอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาเห็นชอบประกาศใช้เป็นมาตรฐานกล้วยไม้ของประเทศไทย เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2541 การผลิตกล้วยไม้ให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนด จำเป็นต้องปฏิบัติตามวิธีการและขั้นตอนการผลิตอย่างถูกต้องและเหมาะสม (Good Agricultural Practice : GAP) เพื่อเป็นแนวทางให้ได้มาตรฐานตามที่ตลาดต้องการ

มาตรฐานของกล้วยไม้สกุลหวาย (*Dendrobium*) ซึ่งจัดทำโดย ศูนย์ผลักดันสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก กรมวิชาการเกษตร (2541) ดังนี้

ชั้นที่	ความยาวของช่อ (ซม.)	จำนวนดอก/ช่อ (ดอก)	จำนวนดอกบาน/ช่อ (ดอก)
ชั้นพิเศษ	ไม่น้อยกว่า 55	12	7
ชั้น 1	ไม่น้อยกว่า 45	10	6
ชั้น 2	ไม่น้อยกว่า 35	8	5
ชั้น 3	ไม่น้อยกว่า 30	6	4

เอกสารนี้เป็นเอกสารซึ่งดอกล้วยไม้ตามมาตรฐานนี้ ยังไม่ได้ทดลองอายุการปักแจกัน ซึ่งการทดลองศึกษาผลของจำนวนดอกบานในช่อดอกกล้วยไม้ที่มีต่ออายุการปักแจกัน จะแสดงให้เห็นว่าที่มาตรฐานที่กำหนดมา ดอกล้วยไม้ที่เก็บเกี่ยวมาตรงตามมาตรฐานจะมีอายุการปักแจกันเป็นอย่างไร และถ้าเก็บ

เกี่ยวดอกกล้วยไม้ที่มีอายุการเก็บเกี่ยวมากกว่าหรือน้อยกว่านี้ จะมีอายุการปักแจกันเป็นอย่างไร เพราะโดยปกติแล้วระยะที่เหมาะสมที่สุดในการตัดดอกกล้วยไม้คือ ตัดหรือเก็บเกี่ยวในระยะที่ดอกบานหมดช่อ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลของจำนวนดอกบานในช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM#17 (*Dendrobium* Sonia BOM #17) ว่ามีผลต่ออายุการปักแจกันหรือไม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตรวจเอกสาร

กล้วยไม้ (Orchid) อยู่ในวงศ์ Orchidaceae เป็นวงศ์ที่ใหญ่ที่สุดของพืชดอก มีประมาณ 25,000 ชนิด (species) กล้วยไม้ที่ปลูกเป็นการค้า แยกเป็นกล้วยไม้ที่มีการเจริญเติบโตแบบเป็นลำต้นเดี่ยวไม่มีการแตกกอ (monopodial) เช่น สกุลแวนด้า สกุลเข็ม สกุลกุหลาบ สกุลฟาแลนนอปซิส ส่วนกล้วยไม้ที่มีการเจริญเติบโตแบบเป็นกอ (sympodial) เช่น สกุลหวาย สกุลออนซิเดียม สกุลแคทลียา และกล้วยไม้ดิน เช่น สกุลรองเท้านารี (ครรรชิต, 2541) แต่ส่วนใหญ่กว่า 80 เปอร์เซ็นต์ ของกล้วยไม้ที่ปลูกจะเป็นสกุลหวาย (ช.ณัฐศิริ, 2538)

ในประเทศไทย กล้วยไม้ นับเป็นไม้ตัดดอกที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุด และเป็นไม้ตัดดอกที่นิยมกันอย่างแพร่หลายทั้งในและนอกประเทศ เนื่องจากมีสีสรรสวยงาม และเป็นไม้ตัดดอกที่มีอายุการใช้ประโยชน์ได้นาน ให้ผลตอบแทนกับผู้ผลิตได้สูง (ช.ณัฐศิริ, 2538)

แม้ว่า การปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ จะได้รับการเอาใจใส่เป็นอย่างดี ถูกต้องตามหลักวิชาการ เช่น การให้น้ำ ให้อุณหภูมิ การดูแลและกำจัดศัตรูกล้วยไม้ จนกระทั่งให้ดอกที่สมบูรณ์ ช่อยาวสีสรรสดใส ดอกปราศจากตำหนิ แต่ถ้าไม่ได้รับเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม หลังจากการตัดดอก ก็เท่ากับสูญเสียไปจากความตั้งใจ เสียเวลาและการลงทุนที่มากมาย

หลังจากตัดดอกกล้วยไม้ ออกจากต้น กล้วยไม้จะไม่ได้รับน้ำและแร่ธาตุจากระบบราก และคาร์โบไฮเดรตจากการสังเคราะห์แสงจากส่วนที่มีสีเขียว โดยเฉพาะจากใบ ดังนั้นกล้วยไม้จะเหี่ยวและหมดสภาพการใช้งานอย่างรวดเร็วกว่าดอกที่ติดอยู่กับต้น

อายุการใช้งาน จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับคุณภาพของดอกและอายุก่อนตัดของดอก และยิ่งขึ้นอยู่กับ การดูแลและการขนส่ง ภายหลังจากการเก็บเกี่ยว ความเสียหายจากการดูแลที่ไม่เหมาะสมทั้งก่อนและหลังการตัด ทำให้ดอกเสียหายอย่างรวดเร็ว อายุการใช้งานควรจะนานกว่า 1 สัปดาห์ โดยนับจากจำนวนดอกเหี่ยวและร่วงมากกว่าครึ่งช่อ ถือว่า หมดสภาพการใช้งาน ถ้าน้อยกว่านั้น ราคาจะลดลง ขายไม่ได้ และอาจเกิดการสั่งซื้อ อื่นที่สุด (ครรรชิต, 2541)

กล้วยสกุลหวาย มีลักษณะเป็นช่อ ดังนั้นช่อกล้วยไม้ที่ตัดแล้ว จึงมีทั้งดอกบานและดอกตูม ดอกกล้วยไม้แต่ละชนิดและแต่ละเกรด หรือแต่ละขนาด มีจำนวนดอกบานและดอกตูมภายในช่อไม่เท่ากันขณะที่ทำการตัดดอก นอกจากนี้อายุของกล้วยไม้ที่เหมาะสม สำหรับการตัดดอก ยังขึ้นกับความต้องการของตลาดอีกด้วย คือตลาดต่างประเทศต้องการจำนวนดอกกล้วยไม้ภายในช่อบานมากกว่า ตลาดในประเทศ เนื่องจากมีอายุการบานทนกว่าการตัดช่อดอกที่มีจำนวนดอกบานน้อย (สายชล, 2529)

ระยะที่เหมาะสมในการตัดดอกกล้วยไม้ มักจะตัดหลังจากดอกบานหลายวัน ดอกที่ตูมมักจะไม่บานและมักมีอายุการใช้งานสั้น ดอกกล้วยไม้สกุลหวายของประเทศไทย จะเก็บเกี่ยวเมื่อดอกบาน 3-4 ดอก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ จำนวนดอกภายในช่อ แต่ส่วนใหญ่แล้ว จะบานไม่เกินครึ่งช่อ ทำให้ผู้ซื้อตำหนิคุณภาพของดอกกล้วยไม้ไทย เนื่องจากดอกตูมร่วงไม่บาน ทำให้ดูแลไม่สวยงามและนอกจากนี้อายุการใช้งานค่อนข้างสั้น เมื่อเปรียบเทียบกับดอกไม้จากประเทศสิงคโปร์

สาเหตุที่ชาวสวนผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ไทย ตัดดอกเมื่อดอกยังบานไม่เต็มที่ เนื่องจากหลายสาเหตุ ได้แก่ 1. ต้องการที่จะขายได้เงินเร็ว เป็นกาารประหยัดการดูแลรักษา 2. ดอกไม้จะมีตำหนิมากขึ้นถ้าให้อยู่กับต้นนาน โดยเฉพาะดอกสีขาวยิ่งมักจะพบตำหนิจากโรคแมลง และคราบสารเคมี ดังนั้น จึงควรหาวิธีการให้ผู้ปลูกเลี้ยงตัดดอกไม้เมื่อมีการบานที่เหมาะสม โดยอาจจะให้ราคาช่อดอกที่มีจำนวนดอกบานมากกว่าช่อที่มีดอกบานน้อย

และสิ่งสำคัญต่อคุณภาพของดอกกล้วยไม้อีกอย่างหนึ่งคือ ความยาวของก้านดอก ดังนั้นจึงควรตัดให้ก้านยาวที่สุด คุณภาพและอายุการบานของดอกขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์และความยาวของก้านดอกด้วย (ครรรชิต, 2541)

มาตรฐานของกล้วยไม้สกุลหวาย (*Dendrobium*) ซึ่งจัดทำโดย ศูนย์ผลักต้นสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก กรมวิชาการเกษตร (2541) ดังนี้

ชั้นที่	ความยาวของช่อ (ซม.)	จำนวนดอก/ช่อ (ดอก)	จำนวนดอกบาน/ช่อ (ดอก)
ชั้นพิเศษ	ไม่น้อยกว่า 55	12	7
ชั้น 1	ไม่น้อยกว่า 45	10	6
ชั้น 2	ไม่น้อยกว่า 35	8	5
ชั้น 3	ไม่น้อยกว่า 30	6	4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์

1. กล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM#17 (*Dendrobium Sonia* BOM #17) จำนวน 72 ช่อ
2. ขวดสำหรับปักแจกัน 36 ขวด
3. มีดสำหรับตัดก้าน
4. อุปกรณ์สำหรับบันทึกผลการทดลอง เช่น เครื่องชั่ง R.H.S.Colour Chart

วิธีการ

1. การเตรียมดอกไม้ ใช้ช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM #17 (*Dendrobium Sonia* BOM #17) ในคุณภาพดังต่อไปนี้

- 1.1 ช่อดอกกล้วยไม้ชั้นพิเศษ ซึ่งมีความยาวช่อไม่น้อยกว่า 55 ซม. จำนวนดอกต่อช่อ 12 ดอก จำนวนดอกบานต่อช่อ 7 ดอก [ชั้นพิเศษตามมาตรฐานของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย ซึ่งจัดทำโดยกรมวิชาการเกษตร (2541)] และช่อดอกในชั้นเดียวกัน แต่มีจำนวนดอกบานเป็น 5 ดอกและ 9 ดอก
- 1.2 ช่อดอกกล้วยไม้ชั้นหนึ่ง ซึ่งมีความยาวช่อไม่น้อยกว่า 45 ซม. จำนวนดอกต่อช่อ 10 ดอก จำนวนดอกบานต่อช่อ 6 ดอก [ชั้นหนึ่งตามมาตรฐานของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย ซึ่งจัดทำโดยกรมวิชาการเกษตร (2541)] และช่อดอกในชั้นเดียวกัน แต่มีจำนวนดอกบานเป็น 4 ดอกและ 8 ดอก
- 1.3 ช่อดอกกล้วยไม้ชั้นสอง ซึ่งมีความยาวช่อไม่น้อยกว่า 35 ซม. จำนวนดอกต่อช่อ 8 ดอก จำนวนดอกบานต่อช่อ 5 ดอก [ชั้นสอง ตามมาตรฐานของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย ซึ่งจัดทำโดยกรมวิชาการเกษตร (2541)] และช่อดอกในชั้นเดียวกัน แต่มีจำนวนดอกบานเป็น 3 ดอกและ 7 ดอก
- 1.4 ช่อดอกกล้วยไม้ชั้นสาม ซึ่งมีความยาวช่อไม่น้อยกว่า 30 ซม. จำนวนดอกต่อช่อ 6 ดอก จำนวนดอกบานต่อช่อ 4 ดอก [ชั้นสามตามมาตรฐานของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย ซึ่งจัดทำโดยกรมวิชาการเกษตร (2541)] และช่อดอกในชั้นเดียวกัน แต่มีจำนวนดอกบานเป็น 2 ดอกและ 6 ดอก

2. การเตรียมแจกันสำหรับเปรียบเทียบอายุการปักแจกัน

ใช้ขวดแก้ว ซึ่งบรรจุน้ำกรอง สำหรับใช้ในการปักแจกัน

3. การวางแผนการทดลอง ทำการทดลอง 4 การทดลอง ดังต่อไปนี้

3.1 การทดลองที่ 1 เปรียบเทียบจำนวนดอกบานในชั้นพิเศษ โดยวางแผนการทดลองแบบ

CRD (Completely Randomized Design) มี 3 วิธีการ ๆ ละ 3 ช่อ ๆ ละ 2 ดอก มีวิธีการ

ต่างๆดังนี้

วิธีการที่ 1 ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ ช่อยาว 55 เซนติเมตร จำนวนดอกไม้ไม่น้อยกว่า 12 ดอก มีจำนวนดอกบาน จำนวน 7 ดอก

วิธีการที่ 2 เหมือนวิธีการที่ 1 แต่มีจำนวนดอกบาน จำนวน 5 ดอก

วิธีการที่ 3 เหมือนวิธีการที่ 1 แต่มีจำนวนดอกบาน จำนวน 9 ดอก

3.2 การทดลองที่ 2 เปรียบเทียบจำนวนดอกบานในชั้นหนึ่ง โดยวางแผนการทดลองแบบ CRD (Completely Randomized Design) มี 3 วิธีการ ทุละ 3 ช่อ ทุละ 2 ดอก มีวิธีการต่างๆดังนี้

วิธีการที่ 1 ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ ช่อยาว 45 เซนติเมตร จำนวนดอกไม้ไม่น้อยกว่า 10 ดอก มีจำนวนดอกบาน จำนวน 6 ดอก

วิธีการที่ 2 เหมือนวิธีการที่ 1 แต่มีจำนวนดอกบาน จำนวน 4 ดอก

วิธีการที่ 3 เหมือนวิธีการที่ 1 แต่มีจำนวนดอกบาน จำนวน 8 ดอก

3.3 การทดลองที่ 3 เปรียบเทียบจำนวนดอกบานในชั้นสอง โดยวางแผนการทดลองแบบ CRD (Completely Randomized Design) มี 3 วิธีการ ทุละ 3 ช่อ ทุละ 2 ดอก มีวิธีการต่างๆดังนี้

วิธีการที่ 1 ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ ช่อยาว 35 เซนติเมตร จำนวนดอกไม้ไม่น้อยกว่า 8 ดอก มีจำนวนดอกบาน จำนวน 5 ดอก

วิธีการที่ 2 เหมือนวิธีการที่ 1 แต่มีจำนวนดอกบาน จำนวน 3 ดอก

วิธีการที่ 3 เหมือนวิธีการที่ 1 แต่มีจำนวนดอกบาน จำนวน 7 ดอก

3.4 การทดลองที่ 4 เปรียบเทียบจำนวนดอกบานในชั้นสาม โดยวางแผนการทดลองแบบ CRD (Completely Randomized Design) มี 3 วิธีการ ทุละ 3 ช่อ ทุละ 2 ดอก มีวิธีการต่างๆดังนี้

วิธีการที่ 1 ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ ช่อยาว 30 เซนติเมตร จำนวนดอกไม้ไม่น้อยกว่า 6 ดอก มีจำนวนดอกบาน จำนวน 4 ดอก

วิธีการที่ 2 เหมือนวิธีการที่ 1 แต่มีจำนวนดอกบาน จำนวน 2 ดอก

วิธีการที่ 3 เหมือนวิธีการที่ 1 แต่มีจำนวนดอกบาน จำนวน 6 ดอก

นำช่อดอกกล้วยไม้มาปักแจกัน ในน้ำกลั่น เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 25 ° องศาเซลเซียส แต่ละการทดลองทำการทดลอง 3 ครั้ง เพื่อดูแนวโน้มของการทดลอง

4. การบันทึกผลการที่ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่าการณ์ 1. นำหนักรช่อดอกทำการชั่งน้ำหนัก เมื่อเริ่มต้นทดลอง และ ทุก ๆ 3 วัน จนกระทั่งหมดอายุการปักแจกัน (เมื่อดอกเสียหาย 50 % ของช่อ)

2. สีของดอก ทำการเปรียบเทียบสี โดยใช้ R.H.S. Colour Chart เป็นตัวเปรียบเทียบสี

3. อายุการขาย เมื่อมีดอกหนึ่งดอก หมดสภาพการใช้ประโยชน์ เช่น แสดงการเหี่ยวหรืออื่นๆที่แสดงการหมดสภาพการใช้ประโยชน์
4. อายุการปักแจกัน เมื่อจำนวนดอกในช่อ หมดสภาพการใช้ประโยชน์ไป 50 เปอร์เซ็นต์

สถานที่ทำการทดลอง

ห้องปฏิบัติการหลังการเก็บเกี่ยวไม้ตัดดอก ภาควิชาพืชสวน คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการทดลอง

การทดลองที่ 1

จากการศึกษาผลของจำนวนดอกบานในช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium* Sonia BOM # 17) ชั้นพิเศษที่มีต่ออายุการปักแจกัน เปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานในช่อเป็น 5 และ 9 ดอก

ผลปรากฏดังนี้

1. ข้อมูลเริ่มต้นงานทดลอง

จากการศึกษาผลของจำนวนดอกบานในช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium* Sonia BOM # 17) ที่มีต่ออายุการปักแจกัน ทำการบันทึกข้อมูลของวัตถุดิบที่นำมาทดลองคือ น้ำหนักเริ่มต้นของช่อดอก เมื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ ปรากฏว่า น้ำหนักของช่อดอกจากวิธีการที่ 3 (จำนวนดอกบาน 9 ดอก) มีน้ำหนักมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 35.36 กรัม (ตารางที่ 1) โดยมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญกับวิธีการที่ 2 (จำนวนดอกบาน 5 ดอก) แต่ไม่มีความแตกต่างทางสถิติกับวิธีการที่ 1 (จำนวนดอกบาน 5 ดอก) (ตารางภาคผนวกที่ 1) วิธีการที่มีน้ำหนักน้อยที่สุดคือ วิธีการที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเป็น 27.49 กรัม

2 ข้อมูลในการปักแจกัน

2.1 น้ำหนักของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อปักแจกันไป 6 วัน

จากผลการทดลอง สถิติปรากฏว่า น้ำหนักของช่อดอกกล้วยไม้จากวิธีการที่ 2 มีน้ำหนักลดลงน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 0.25 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 2) และ วิธีการที่มีน้ำหนักลดลงมากที่สุด คือวิธีการที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเป็น 8.67 เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ 1 ลักษณะของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM #17(*Dendrobium Sonia Bom#17*)
เมื่อเริ่มต้นงานทดลอง

วิธีการ ^{1/}	ค่าเฉลี่ยลักษณะของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อเริ่มทำการทดลอง				
	น้ำหนักช่อดอก (กรัม)	สีช่อดอก ^{3/} (คะแนน)	ดอกบาน/ช่อ (ดอก)	ความยาวช่อดอก (ซม.)	จำนวนดอก/ช่อ (ดอก)
1. บาน 7 ดอก	33.65 a ^{2/}	4	7	55	12
2. บาน 5 ดอก	27.49 b	4	5	55	12
3. บาน 9 ดอก	35.36 a	4	9	55	12

- ^{1/} 1. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 55 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 12 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 7 ดอก
2. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 55 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 12 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 5 ดอก
3. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 55 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 12 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 9 ดอก

^{2/} ตัวเลขที่ตามหลังด้วยตัวอักษรที่ต่างกัน แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's multiple-range test ในระดับความเชื่อมั่นที่ .05

^{3/} การให้คะแนนของสีดอก

- ถ้าเป็นสีเริ่มต้นคือสีชมพูเข้ม (RED PURPLES 72 A) ให้คะแนน = 4 คะแนน
ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 71 A) ให้คะแนน = 3 คะแนน
ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 64 A) ให้คะแนน = 2 คะแนน
ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 61 A) ให้คะแนน = 1 คะแนน
ถ้าดอกร่วง ให้คะแนน = 0 คะแนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 ข้อมูลการปักแจกัน การเปลี่ยนแปลงของน้ำหนัก, สีของดอก, อายุการขายและอายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom#17 (*Dendrobium* Sonia Bom#17)

วิธีการ ^{1/}	น้ำหนักช่อดอกที่เปลี่ยนแปลง		สีของช่อดอกที่เปลี่ยนแปลง ^{3/}		อายุการขาย (วัน)	อายุการปักแจกัน (วัน)
	เมื่อปักแจกัน ไป 6 วัน (%)	เมื่อปักแจกัน ไป 12 วัน (%)	เมื่อปักแจกัน ไป 6 วัน (คะแนน)	เมื่อปักแจกัน ไป 12 วัน (คะแนน)		
1. บาน 7 ดอก	-5.23 ^{4/}	-14.56 ^{4/}	3.00 a ^{2/}	2.50 a ^{2/}	6.00 ab ^{2/}	23.83 a ^{2/}
2. บาน 5 ดอก	-0.25	-2.90	2.67 a	2.00 a	8.17 a	19.17 a
3. บาน 9 ดอก	-8.67	-16.46	3.00 a	3.00 a	3.00 b	25.00 a

- ^{1/} 1. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 55 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 12 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 7 ดอก
 2. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 55 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 12 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 5 ดอก
 3. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 55 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 12 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 9 ดอก

^{2/} ตัวเลขที่ตามหลังด้วยตัวอักษรที่ต่างกัน แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's multiple-range test ในระดับความเชื่อมั่นที่ .05

^{3/} การให้คะแนนของสีดอก

ถ้าเป็นสีเริ่มต้นคือสีชมพูเข้ม (RED PURPLES 72 A) ให้คะแนน = 4 คะแนน

ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 71 A) ให้คะแนน = 3 คะแนน

ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 64 A) ให้คะแนน = 2 คะแนน

ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 61 A) ให้คะแนน = 1 คะแนน

ถ้าดอกร่วง

ให้คะแนน = 0 คะแนน

^{4/} เครื่องหมาย + แสดงการเปลี่ยนแปลงของน้ำหนักที่เพิ่มขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารเครื่องหมายการค้า แสดงการเปลี่ยนแปลงในที่ลดลง ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 น้ำหนักของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อปักแจกันไป 12 วัน

จากผลการทดลอง ปรากฏว่า น้ำหนักของช่อดอกกล้วยไม้จากวิธีการที่ 2 มีน้ำหนักลดลงน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 2.90 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 2) และ วิธีการที่มีน้ำหนักลดลงมากที่สุดคือวิธีการที่ 3 มีน้ำหนักลดลงเป็น 16.46 เปอร์เซ็นต์

2.3 สีของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อปักแจกันไป 6 วัน

จากผลการทดลอง นำไปวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏว่า สีของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อปักแจกันไป 6 วันของวิธีการที่ 3 มีคะแนนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 3.00 คะแนน (ตารางที่ 2) แต่ไม่มีความแตกต่างทางสถิติกับวิธีการที่ 1 และ 3 (ตารางภาคผนวกที่ 2) วิธีการที่มีความเปลี่ยนแปลงของสีมากที่สุดคือวิธีการที่ 2 มีคะแนนเป็น 2.67 คะแนน

2.4 สีของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อปักแจกันไป 12 วัน

จากผลการทดลอง นำไปวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏว่า คะแนนความเปลี่ยนแปลงของสีช่อดอกกล้วยไม้จากวิธีการที่ 3 มีคะแนนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 3.00 คะแนน (ตารางที่ 2) แต่ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติกับวิธีการที่ 1 และ วิธีการที่ 2 (ตารางภาคผนวกที่ 3) วิธีการที่มีความเปลี่ยนแปลงของสีมากที่สุดคือ วิธีการที่ 2 มีคะแนนเป็น 2.00 คะแนน

2.5 อายุการขายของช่อดอกกล้วยไม้

จากผลการทดลอง นำไปวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏว่า อายุการขายของวิธีการที่ 2 มีอายุการขายมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 8.17 วัน (ตารางที่ 2) โดยมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญกับวิธีการที่ 3 (ตารางภาคผนวกที่ 4) แต่ไม่มีความแตกต่างทางสถิติกับวิธีการที่ 1 วิธีการที่มีอายุการขายน้อยที่สุด คือวิธีการที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเป็น 3.00 วัน

2.6 อายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้

จากผลการทดลองนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ ปรากฏว่า อายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้จากวิธีการที่ 3 มีอายุมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 25.00 วัน (ตารางที่ 2) แต่ไม่มีความแตกต่างทางสถิติกับวิธีการที่ 1 และวิธีการที่ 2 (ตารางภาคผนวกที่ 5) วิธีการที่มีอายุการปักแจกันน้อยที่สุดคือวิธีการที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเป็น 19.17 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการทดลอง การทดลองที่ 2

จากการศึกษาผลของจำนวนดอกบานในช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium* Sonia BOM # 17) ชั้นหนึ่งที่มีต่ออายุการปักแจกัน เปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 4 และ 8 ดอก ผลปรากฏดังนี้

1. ลักษณะของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อเริ่มทำการทดลอง

จากการศึกษาผลของจำนวนดอกบานในช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium* Sonia BOM # 17) ที่มีต่ออายุการปักแจกัน ทำการบันทึกข้อมูลของวัตถุบิที่นำมาทดลองคือ น้ำหนักเริ่มต้นของช่อดอก เมื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ ปรากฏว่า น้ำหนักเริ่มต้นของช่อดอก จากวิธีการที่ 3 (จำนวนดอกบาน 8 ดอก) มีน้ำหนักมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 33.80 กรัม (ตารางที่ 3) โดยมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่งกับวิธีการ ที่ 2 (จำนวนดอกบาน 4 ดอก) (ตารางภาคผนวกที่ 6) แต่ไม่มีความแตกต่างทางสถิติกับวิธีการที่ 1 (จำนวนดอกบาน 6 ดอก) วิธีการที่มีน้ำหนักเริ่มต้นน้อยที่สุด คือวิธีการที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเป็น 23.89 กรัม

2. ข้อมูลในการปักแจกัน

2.1 น้ำหนักของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อปักแจกันไป 6 วัน

จากผลการทดลอง ปรากฏว่า น้ำหนักของช่อดอกกล้วยไม้จากวิธีการที่ 2 มีน้ำหนักลดลงน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 3.50 เปอร์เซ็นต์(ตารางที่ 4) และ วิธีการที่มีน้ำหนักลดลงมากที่สุด คือวิธีการที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเป็น 9.44 เปอร์เซ็นต์

2.2 น้ำหนักของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อปักแจกันไป 12 วัน

จากผลการทดลอง ปรากฏว่า น้ำหนักของช่อดอกกล้วยไม้จากวิธีการที่ 1 มีน้ำหนักลดลงน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 13.84 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 4) และ วิธีการที่มีน้ำหนักลดลงมากที่สุดคือวิธีการที่ 3 มีน้ำหนักเฉลี่ยเป็น 17.15 เปอร์เซ็นต์

2.3 สีของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อปักแจกันไป 6 วัน

จากผลการทดลองเมื่อนำไปวิเคราะห์ผลทางสถิติปรากฏว่า สีของดอกกล้วยไม้จากวิธีการที่ 2 มีคะแนนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 3.17 คะแนน (ตารางที่ 4) แต่ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติกับวิธีการที่ 1 และวิธีการที่ 3 (ตารางภาคผนวกที่ 7) วิธีการที่มีคะแนนของสีดอกน้อยที่สุดคือวิธีการที่ 1 และวิธีการที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเป็น 3.00 คะแนน

ตารางที่ 3 ลักษณะของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom#17(*Dendrobium* Sonia Bom#17)
เมื่อเริ่มต้นทดลอง

ค่าเฉลี่ยลักษณะของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อเริ่มทำการทดลอง					
วิธีการ ^{1/}	น้ำหนักช่อดอก (กรัม)	สีช่อดอก ^{3/} (คะแนน)	ดอกบาน/ช่อ (ดอก)	ความยาวช่อดอก (ซม.)	จำนวนดอก/ช่อ (ดอก)
1. บาน 6 ดอก	31.61 a ^{2/}	4	6	45	10
2. บาน 4 ดอก	23.89 b	4	4	45	10
3. บาน 8 ดอก	33.80 a	4	8	45	10

- ^{1/} 1. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 45 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 10 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 6 ดอก
2. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 45 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 10 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 4 ดอก
3. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 45 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 10 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 8 ดอก

^{2/} ตัวเลขที่ตามหลังด้วยตัวอักษรที่ต่างกัน แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's multiple-range test ในระดับความเชื่อมั่นที่ .05

^{3/} การให้คะแนนของสีช่อดอก

ถ้าเป็นสีเริ่มต้นคือสีชมพูเข้ม (RED PURPLES 72 A) ให้คะแนน = 4 คะแนน

ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 71 A) ให้คะแนน = 3 คะแนน

ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 64 A) ให้คะแนน = 2 คะแนน

ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 61 A) ให้คะแนน = 1 คะแนน

ถ้าดอกร่วง

ให้คะแนน = 0 คะแนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 ข้อมูลการปักแจกัน การเปลี่ยนแปลงของน้ำหนัก, สีของดอก, อายุการขายและอายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom#17(*Dendrobium Sonia Bom#17*)

วิธีการ ^{1/}	น้ำหนักช่อดอกที่เปลี่ยนแปลง		สีของช่อดอกที่เปลี่ยนแปลง ^{3/}		อายุการขาย (วัน)	อายุการปักแจกัน (วัน)
	เมื่อปักแจกัน ไป 6 วัน (%)	เมื่อปักแจกัน ไป 12 วัน (%)	เมื่อปักแจกัน ไป 6 วัน (คะแนน)	เมื่อปักแจกัน ไป 12 วัน (คะแนน)		
1. บาน 6 ดอก	-9.44 ^{4/}	-13.84 ^{4/}	3.00 a ^{2/}	2.67 a ^{2/}	6.50 a ^{2/}	31.67 a ^{2/}
2. บาน 4 ดอก	-3.50	-16.81	3.17 a	3.00 a	8.00 a	21.33 b
3. บาน 8 ดอก	-4.98	-17.15	3.00 a	2.67 a	7.00 a	32.50 a

- ^{1/}
1. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 45 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 10 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 6 ดอก
 2. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 45 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 10 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 4 ดอก
 3. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 45 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 10 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 8 ดอก

^{2/} ตัวเลขที่ตามหลังด้วยตัวอักษรที่ต่างกัน แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's multiple-range test ในระดับความเชื่อมั่นที่ .05

^{3/} การให้คะแนนของสีดอก

ถ้าเป็นสีเริ่มต้นคือสีชมพูเข้ม (RED PURPLES 72 A) ให้คะแนน = 4 คะแนน

ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 71 A) ให้คะแนน = 3 คะแนน

ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 64 A) ให้คะแนน = 2 คะแนน

ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 61 A) ให้คะแนน = 1 คะแนน

ถ้าดอกร่วง

ให้คะแนน = 0 คะแนน

^{4/} เอกสารนี้เป็นเอกสารเครื่องหมาย + แสดงการเปลี่ยนแปลงของน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นคให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งนี้เครื่องหมาย - แสดงการเปลี่ยนแปลงในทีลดลงจึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 สีของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อปักแจกันไป 12 วัน

จากผลการทดลองนำไปวิเคราะห์ผลทางสถิติปรากฏว่า สีของช่อดอกกล้วยไม้จากวิธีการที่ 2 มีคะแนนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 3.00 คะแนน (ตารางที่ 4) แต่ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติกับวิธีการที่ 1 และวิธีการที่ 3 (ตารางภาคผนวกที่ 8) วิธีการที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ วิธีการที่ 1 และวิธีการที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเป็น 2.67 คะแนน

2.5 อายุการขายของช่อดอกกล้วยไม้

จากผลการทดลองนำไปวิเคราะห์ผลทางสถิติปรากฏว่า อายุการขายจากวิธีการที่ 2 มีอายุการขายมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 8.00 วัน (ตารางที่ 4) แต่ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติกับวิธีการที่ 1 และวิธีการที่ 3 (ตารางภาคผนวกที่ 9) วิธีการที่มีอายุการขายน้อยที่สุด คือวิธีการที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเป็น 6.50 วัน

2.6 อายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้

จากผลการทดลองเมื่อนำไปวิเคราะห์ผลทางสถิติปรากฏว่า อายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้จากวิธีการที่ 3 มีอายุมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 32.50 วัน (ตารางที่ 4) โดยมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญกับวิธีการที่ 2 (ตารางภาคผนวกที่ 10) แต่ไม่มีความแตกต่างทางสถิติกับวิธีการที่ 1 วิธีการที่มีอายุการปักแจกันน้อยที่สุด คือวิธีการที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเป็น 21.33 วัน

ผลการทดลอง การทดลองที่ 3

จากการศึกษาผลของจำนวนดอกบานในช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium* Sonia BOM # 17) ชั้นสองที่มีต่ออายุการปักแจกัน เปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกัน แต่มีจำนวนดอกบานในช่อเป็น 3 ดอกและ 7 ดอก ผลปรากฏดังนี้

1. ลักษณะของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อเริ่มทำการทดลอง

จากการศึกษาของจำนวนดอกบานในช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium* Sonia BOM # 17) ที่มีต่ออายุการปักแจกัน ทำการบันทึกข้อมูลที่น่ามาทดลองคือน้ำหนักของช่อดอก เมื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏว่า น้ำหนักเริ่มต้นของช่อดอกจากวิธีการที่ 3 (จำนวนดอกบาน 7 ดอก) มีน้ำหนักมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 26.49 กรัม (ตารางที่ 5) โดยมีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่งับวิธีการที่ 2 (จำนวนดอกบาน 3 ดอก) (ตารางภาคผนวกที่ 11) แต่ไม่มีความแตกต่างทางสถิติกับวิธีการที่ 1 (จำนวนดอกบาน 5 ดอก) วิธีการที่มีน้ำหนักเริ่มต้นน้อยที่สุดคือวิธีการที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเป็น 19.66 กรัม

2. ข้อมูลในการปักแจกัน

2.1 น้ำหนักของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อปักแจกันไป 6 วัน

จากผลการทดลอง ปรากฏว่า น้ำหนักของช่อดอกกล้วยไม้จากวิธีการที่ 2 มีน้ำหนักเพิ่มขึ้นมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 8.01 เปอร์เซ็นต์(ตารางที่ 6) และ วิธีการที่มีน้ำหนักเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือวิธีการที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.65 เปอร์เซ็นต์

2.2 น้ำหนักของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อปักแจกันไป 12 วัน

จากผลการทดลอง ปรากฏว่า น้ำหนักของช่อดอกกล้วยไม้จากวิธีการที่ 2 มีน้ำหนักเพิ่มขึ้นมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 6.33 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 6) และวิธีการที่มีน้ำหนักลดลงมากที่สุดคือวิธีการที่ 3 มีน้ำหนักเฉลี่ยเป็น 4.45 เปอร์เซ็นต์

2.3 สีของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อปักแจกันไป 6 วัน

จากผลการทดลองนำไปวิเคราะห์ผลทางสถิติปรากฏว่า สีของดอกกล้วยไม้จากวิธีการที่ 3 มีคะแนนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.00 คะแนน (ตารางที่ 6) โดยมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่งับวิธีการที่ 1 และวิธีการที่ 2 (ตารางภาคผนวกที่ 12) วิธีการที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ วิธีการที่ 1 และวิธีการที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเป็น 3.17 คะแนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 ลักษณะของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom#17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*)
เมื่อเริ่มต้นทดลอง

ค่าเฉลี่ยลักษณะของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อเริ่มทำการทดลอง					
วิธีการ ^{1/}	น้ำหนักช่อดอก (กรัม)	สีของดอก ^{3/} (คะแนน)	ดอกบาน/ช่อ (ดอก)	ความยาวช่อดอก (ซม.)	จำนวนดอก/ช่อ (ดอก)
1. บาน 5 ดอก	22.73 ab ^{2/}	4	5	35	8
2. บาน 3 ดอก	19.66 b	4	3	35	8
3. บาน 7 ดอก	26.49 a	4	7	35	8

- ^{1/} 1. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 35 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 8 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 5 ดอก
2. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 35 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 8 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 3 ดอก
3. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 45 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 8 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 7 ดอก

^{2/} ตัวเลขที่ตามหลังด้วยตัวอักษรที่ต่างกัน แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's multiple-range test ในระดับความเชื่อมั่นที่ .05

^{3/} การให้คะแนนของสีดอก

ถ้าเป็นสีเริ่มต้นคือสีชมพูเข้ม (RED PURPLES 72 A) ให้คะแนน = 4 คะแนน

ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 71 A) ให้คะแนน = 3 คะแนน

ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 64 A) ให้คะแนน = 2 คะแนน

ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 61 A) ให้คะแนน = 1 คะแนน

ถ้าดอกร่วง ให้คะแนน = 0 คะแนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 ข้อมูลการปักแจกัน การเปลี่ยนแปลงของน้ำหนัก, สีของดอก, อายุการขายและอายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom#17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*)

วิธีการ ^{1/}	น้ำหนักช่อดอกที่เปลี่ยนแปลง		สีของช่อดอกที่เปลี่ยนแปลง ^{3/}		อายุการขาย (วัน)	อายุการปักแจกัน (วัน)
	เมื่อปักแจกัน ไป 6 วัน (%)	เมื่อปักแจกัน ไป 12 วัน (%)	เมื่อปักแจกัน ไป 6 วัน (คะแนน)	เมื่อปักแจกัน ไป 12 วัน (คะแนน)		
1. บาน 5 ดอก	+4.69 ^{4/}	-1.76 ^{4/}	3.17 b ^{2/}	3.00 a ^{2/}	8.67 a ^{2/}	29.33 a ^{2/}
2. บาน 3 ดอก	+8.01	+6.33	3.17 b	2.50 a	10.33 a	21.50 a
3. บาน 7 ดอก	+4.65	-4.45	4.00 a	2.67 a	8.50 a	30.17 a

- ^{1/} 1. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 35 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 8 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 5 ดอก
2. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 35 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 8 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 3 ดอก
3. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 35 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 8 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 7 ดอก
- ^{2/} ตัวเลขที่ตามหลังด้วยตัวอักษรที่ต่างกัน แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's multiple-range test ในระดับความเชื่อมั่นที่ .05
- ^{3/} การให้คะแนนของสีดอก
ถ้าเป็นสีเร้มนั่นคือสีชมพูเข้ม (RED PURPLES 72 A) ให้คะแนน = 4 คะแนน
ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 71 A) ให้คะแนน = 3 คะแนน
ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 64 A) ให้คะแนน = 2 คะแนน
ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 61 A) ให้คะแนน = 1 คะแนน
ถ้าดอกร่วง ให้คะแนน = 0 คะแนน
- ^{4/} เครื่องหมาย + แสดงการเปลี่ยนแปลงของน้ำหนักที่เพิ่มขึ้น
เครื่องหมาย - แสดงการเปลี่ยนแปลงในที่ลดลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 สีของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อปักแจกันไป 12 วัน

จากผลการทดลองนำไปวิเคราะห์ผลทางสถิติปรากฏว่า สีของช่อดอกกล้วยไม้จากวิธีการที่ 1 มีคะแนนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 3.00 คะแนน (ตารางที่ 6) แต่ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติกับวิธีการที่ 2 และวิธีการที่ 3 (ตารางภาคผนวกที่ 13) วิธีการที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือวิธีการที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเป็น 2.50 คะแนน

2.5 อายุการขายของช่อดอกกล้วยไม้

จากผลการทดลอง นำไปวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏว่า อายุการขายของวิธีการที่ 2 มีอายุการขายมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 10.33 วัน (ตารางที่ 6) แต่ไม่มีความแตกต่างทางสถิติกับวิธีการที่ 1 และวิธีการที่ 3 (ตารางภาคผนวกที่ 14) วิธีการที่มีอายุการขายน้อยที่สุดคือ วิธีการที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเป็น 8.50 วัน

2.6 อายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้

จากผลการทดลองนำไปวิเคราะห์ผลทางสถิติปรากฏว่า อายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้จากวิธีการที่ 3 มีอายุมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 30.17 วัน (ตารางที่ 6) แต่ไม่มีความแตกต่างทางสถิติกับวิธีการที่ 1 และวิธีการ ที่ 2 (ตารางภาคผนวกที่ 15) วิธีการที่มีอายุการปักแจกันน้อยที่สุดคือวิธีการที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเป็น 21.50 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการทดลอง การทดลองที่ 4

จากการศึกษาผลของจำนวนดอกบานในช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom # 17 (*Dendrobium* Sonia Bom#17) ชั้นสามที่มีต่ออายุการปักแจกัน เปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกัน แต่มีจำนวนดอกบานในช่อเป็น 2 ดอกและ 6 ดอก ผลปรากฏดังนี้

1. ลักษณะของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อเริ่มทำการทดลอง

จากการศึกษาผลของจำนวนดอกบานในช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium* Sonia BOM # 17) ที่มีต่ออายุการปักแจกัน ทำการบันทึกข้อมูลของวัตถุดิบที่นำมาทดลองคือ น้ำหนักเริ่มต้นของช่อดอก เมื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏว่า น้ำหนักของช่อดอกจากวิธีการที่ 3 (จำนวนดอกบาน 6 ดอก) มีน้ำหนักมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 22.54 กรัม (ตารางที่ 7) โดยมีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญกับวิธีการที่ 2 (จำนวนดอกบาน 2 ดอก) (ตารางภาคผนวกที่ 16) และมีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญกับวิธีการที่ 1 (จำนวนดอกบาน 2 ดอก) วิธีการที่มีน้ำหนักเริ่มต้นน้อยที่สุดคือวิธีการที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเป็น 14.29 กรัม

2. ข้อมูลในการปักแจกัน

2.1 น้ำหนักของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อปักแจกันไป 6 วัน

จากผลการทดลอง ปรากฏว่า น้ำหนักของช่อดอกกล้วยไม้จากวิธีการที่ 2 มีน้ำหนักเพิ่มขึ้นมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 8.08 เปอร์เซ็นต์(ตารางที่ 8)และวิธีการที่มีน้ำหนักลดลงมากที่สุด คือวิธีการที่ 3 มีน้ำหนักลดลงเฉลี่ย 9.33 เปอร์เซ็นต์

2.2 น้ำหนักของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อปักแจกันไป 12 วัน

จากผลการทดลอง ปรากฏว่า น้ำหนักของช่อดอกกล้วยไม้จากวิธีการที่ 2 มีน้ำหนักเพิ่มขึ้นมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 8.48 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 8) และวิธีการที่มีน้ำหนักลดลงมากที่สุดคือวิธีการที่ 3 มีน้ำหนักลดลงเฉลี่ยเป็น 5.79 เปอร์เซ็นต์

2.3 สีของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อปักแจกันไป 6 วัน

จากผลการทดลอง นำไปวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏว่า สีของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อหมดอายุการขายของวิธีการที่ 2 และวิธีการที่ 3 มีคะแนนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 3.00 คะแนน (ตารางที่ 8) แต่ไม่มีความแตกต่างทางสถิติกับวิธีการที่ 1 (ตารางภาคผนวกที่ 17) วิธีการที่มีคะแนนของสีน้อยที่สุดคือวิธีการที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเป็น 2.50 คะแนน

เราใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 ลักษณะของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom#17(*Dendrobium* Sonia Bom#17)
เมื่อเริ่มต้นทดลอง

วิธีการ ^{1/}	ค่าเฉลี่ยลักษณะของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อเริ่มทำการทดลอง				
	น้ำหนักช่อดอก (กรัม)	สีของดอก ^{3/} (คะแนน)	ดอกบาน/ช่อ (ดอก)	ความยาวช่อดอก (ซม.)	จำนวนดอก/ช่อ (ดอก)
1 บาน 4 ดอก	18.17 b ^{2/}	4	6	30	4
2. บาน 2 ดอก	14.29 c	4	6	30	2
3. บาน 6 ดอก	22.54 a	4	6	30	6

- ^{1/} 1. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 30 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 6 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 4 ดอก
2. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 30 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 6 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 2 ดอก
3. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 30 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 6 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 6 ดอก

^{2/} ตัวเลขที่ตามหลังด้วยตัวอักษรที่ต่างกัน แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's multiple-range test ในระดับความเชื่อมั่นที่ .05

^{3/} การให้คะแนนของสีดอก

ถ้าเป็นสีเริ่มต้นคือสีชมพูเข้ม (RED PURPLES 72 A) ให้คะแนน = 4 คะแนน

ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 71 A) ให้คะแนน = 3 คะแนน

ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 64 A) ให้คะแนน = 2 คะแนน

ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 61 A) ให้คะแนน = 1 คะแนน

ถ้าดอกร่วง

ให้คะแนน = 0 คะแนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 ข้อมูลการปักแจกัน การเปลี่ยนแปลงของน้ำหนัก, สีของดอก, อายุการขายและอายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom#17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*)

วิธีการ ^{1/}	น้ำหนักช่อดอกที่เปลี่ยนแปลง		สีของช่อดอกที่เปลี่ยนแปลง ^{3/}		อายุการขาย (วัน)	อายุการปักแจกัน (วัน)
	เมื่อปักแจกัน ไป 6 วัน (%)	เมื่อปักแจกัน ไป 12 วัน (%)	เมื่อปักแจกัน ไป 6 วัน (คะแนน)	เมื่อปักแจกัน ไป 12 วัน (คะแนน)		
1. บาน 4 ดอก	+5.26 ^{4/}	+4.14 ^{4/}	2.50 a ^{2/}	1.50 a ^{2/}	17.00 a ^{2/}	28.83 b ^{2/}
2. บาน 2 ดอก	+8.08	+8.48	3.00 a	3.00 a	14.17 a	25.00 b
3. บาน 6 ดอก	-9.33	-5.79	3.00 a	2.50 a	8.00 a	43.67 a

- ^{1/} 1. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 30 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 6 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 4 ดอก
 2. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 30 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 6 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 2 ดอก
 3. = ใช้ช่อดอกกล้วยไม้ที่มีความยาวของช่อ เป็น 30 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อ ไม่น้อยกว่า 6 ดอก จำนวนดอกบานในช่อ 6 ดอก

^{2/} ตัวเลขที่ตามหลังด้วยตัวอักษรที่ต่างกัน แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's multiple-range test ในระดับความเชื่อมั่นที่ .05

^{3/} การให้คะแนนของสีดอก

ถ้าเป็นสีเร้มนั้นคือสีชมพูเข้ม (RED PURPLES 72 A) ให้คะแนน = 4 คะแนน

ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 71 A) ให้คะแนน = 3 คะแนน

ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 64 A) ให้คะแนน = 2 คะแนน

ถ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูจางลง (RED PURPLES 61 A) ให้คะแนน = 1 คะแนน

ถ้าดอกร่วง ให้คะแนน = 0 คะแนน

^{4/} เครื่องหมาย + แสดงการเปลี่ยนแปลงของน้ำหนักที่เพิ่มขึ้น

เครื่องหมาย - แสดงการเปลี่ยนแปลงในที่ลดลง ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 สีของช่อดอกกล้วยไม้เมื่อปักแจกันไป 12 วัน

จากผลการทดลอง นำไปวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏว่า วิธีการที่มีคะแนนของสีมากที่สุด คือ วิธีการที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเป็น 3.00 คะแนน (ตารางที่ 8) โดยมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญกับวิธีการที่ 1 (ตารางภาคผนวกที่ 18) แต่ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติกับวิธีการที่ 3 วิธีการที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ วิธีการที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเป็น 1.50 คะแนน

2.5 อายุการขายของช่อดอกกล้วยไม้

จากผลการทดลอง นำไปวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏว่า อายุการขายของวิธีการที่ 1 มีอายุการขายมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 17.00 วัน (ตารางที่ 8) แต่ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติกับวิธีการที่ 2 และวิธีการที่ 3 (ตารางภาคผนวกที่ 19) วิธีการที่อายุการขายน้อยที่สุด คือวิธีการที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเป็น 8.00 วัน

2.6 อายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้

จากผลการทดลอง นำไปวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏว่า อายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้จากวิธีการที่ 3 มีอายุมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 43.67 วัน (ตารางที่ 8) โดยมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่งกับวิธีการที่ 1 และ วิธีการที่ 2 (ตารางภาคผนวกที่ 20) วิธีการที่มีอายุการปักแจกันน้อยที่สุดคือวิธีการที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเป็น 25.00 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิจารณ์ผลการทดลอง

การทดลองที่ 1

จากการศึกษาผลของจำนวนดอกบานในช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ชั้นพิเศษที่มีต่ออายุการปักแจกัน เปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกัน แต่มีจำนวนดอกบานในช่อเป็น 5 ดอกและ 9 ดอก ผลปรากฏว่า จำนวนดอกในช่อยิ่งมาก น้ำหนักของช่อดอกยิ่งมากตามไปด้วย (ตารางที่ 1) และส่งผลให้อายุการปักแจกันมากตามไปด้วย (ตารางที่ 2) ในขณะเดียวกัน เมื่อจำนวนดอกน้อยกว่ามาตรฐาน อายุการปักแจกันก็จะน้อยลงตามไปด้วย ซึ่งตรงกับที่สายชล (2529) ได้กล่าวไว้ว่า จำนวนดอกกล้วยไม้ภายในช่อบานมากจะทำให้มีอายุการบานทนกว่าช่อดอกที่มีจำนวนดอกบานน้อยกว่า

การทดลองที่ 2

จากการศึกษาผลของจำนวนดอกบานในช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ชั้นหนึ่งที่มีต่ออายุการปักแจกัน เปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานในช่อเป็น 4 ดอกและ 8 ดอก ผลปรากฏว่า จำนวนดอกในช่อยิ่งมาก น้ำหนักของช่อดอกยิ่งมากตามไปด้วย (ตารางที่ 3) และส่งผลให้อายุการปักแจกันมากตามไปด้วย (ตารางที่ 4) ในขณะเดียวกัน เมื่อจำนวนดอกน้อยกว่ามาตรฐาน อายุการปักแจกันก็จะน้อยลงตามไปด้วย ซึ่งตรงกับที่สายชล (2529) ได้กล่าวไว้ว่า จำนวนดอกกล้วยไม้ภายในช่อบานมากจะทำให้มีอายุการบานทนกว่าช่อดอกที่มีจำนวนดอกบานน้อยกว่า

การทดลองที่ 3

จากการศึกษาผลของจำนวนดอกบานในช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia Bom # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ชั้นสองที่มีต่ออายุการปักแจกัน เปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานในช่อเป็น 3 ดอกและ 7 ดอก ผลปรากฏว่า จำนวนดอกในช่อยิ่งมาก น้ำหนักของช่อดอกยิ่งมากตามไปด้วย (ตารางที่ 5) และส่งผลให้อายุการปักแจกันมากตามไปด้วย (ตารางที่ 6) ในขณะเดียวกัน เมื่อจำนวนดอกน้อยกว่ามาตรฐาน อายุการปักแจกันก็จะน้อยลงตามไปด้วย ซึ่งตรงกับที่สายชล (2529) ได้กล่าวไว้ว่า จำนวนดอกกล้วยไม้ภายในช่อบานมากจะทำให้มีอายุการบานทนกว่าช่อดอกที่มีจำนวนดอกบานน้อยกว่า

การทดลองที่ 4

จากการศึกษาผลของจำนวนดอกบานในช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย *Sonia Bom* # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ชั้นสามที่มีต่ออายุการปักแจกัน เปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกัน แต่มีจำนวนดอกบานในช่อเป็น 2 ดอกและ 6 ดอก ผลปรากฏว่า จำนวนดอกในช่อยิ่งมาก น้ำหนักของช่อดอกยิ่งมากตามไปด้วย (ตารางที่ 7) และส่งผลให้อายุการปักแจกันมากตามไปด้วย (ตารางที่ 8) ในขณะเดียวกัน เมื่อจำนวนดอกน้อยกว่ามาตรฐาน อายุการปักแจกันก็จะน้อยลงตามไปด้วย ซึ่งตรงกับที่ สายชล (2529) ได้กล่าวไว้ว่า จำนวนดอกกล้วยไม้ภายในช่อบานมากจะทำให้มีอายุการบานทนกว่าช่อดอกที่มีจำนวนดอกบานน้อยกว่า

ข้อเสนอแนะ

จากผลการทดลองดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า คุณภาพของช่อดอกขึ้นกับจำนวนดอกบานในช่อ ยิ่งดอกบานมาก ยิ่งมีอายุการปักแจกันมากด้วย ฉะนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการส่งออก ควรจะเชื่อถือและปฏิบัติตามมาตรฐานกล้วยไม้ของประเทศไทย เพื่อจะได้ช่อดอกที่มีคุณภาพดีขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการทดลอง

จากมาตรฐานของกล้วยไม้ของประเทศไทย กำหนดไว้ว่า มาตรฐานของกล้วยไม้สกุลหวาย ชั้นพิเศษมีจำนวนดอกบาน 7 ดอก ชั้นหนึ่งมีจำนวนดอกบาน 6 ดอก ชั้นสองมีจำนวนดอกบาน 5 ดอก และชั้นสามมีจำนวนดอกบาน 4 ดอก การทดลองครั้งนี้ได้เพิ่มและลดจำนวนดอกบานในแต่ละชั้น มาเปรียบเทียบอายุการปักแจกันกับจำนวนดอกบานในแต่ละชั้นของมาตรฐาน ผลสรุปในแต่ละชั้น ถ้าจำนวนดอกบานมากขึ้นจะส่งผลให้มีอายุการปักแจกันมากขึ้น และในขณะเดียวกัน ถ้าดอกบานน้อยลง ส่งผลให้อายุการปักแจกันน้อยลงด้วย ดังนี้ ชั้นพิเศษ มาตรฐานบาน 7 ดอก อายุการปักแจกัน 23.83 วัน เมื่อดอกบานเพิ่มขึ้น เป็น 9 ดอก มีอายุการปักแจกันเป็น 25.00 วัน เมื่อดอกบานลดลงเป็น 5 ดอก มีอายุการปักแจกันเป็น 19.17 วัน , ชั้นหนึ่งมาตรฐาน บาน 6 ดอก มีอายุการปักแจกัน 31.67 วัน เมื่อดอกบานเพิ่มขึ้นเป็น 8 ดอก มีอายุการปักแจกัน 32.50 วัน เมื่อดอกบานลดลงเป็น 4 ดอก มีอายุการปักแจกัน 21.33 วัน , ชั้นสอง มาตรฐานบาน 5 ดอก มีอายุการปักแจกันเป็น 29.33 วัน เมื่อดอกบานเพิ่มขึ้นเป็น 7 ดอก มีอายุการปักแจกันเป็น 30.17 วัน เมื่อดอกบานลดลงเป็น 3 ดอก มีอายุการปักแจกันเป็น 21.50 วัน และชั้นสาม มาตรฐาน บาน 4 ดอก มีอายุการปักแจกันเป็น 28.83 วัน เมื่อดอกบานเพิ่มเป็น 6 ดอก มีอายุการปักแจกันเป็น 43.67 วัน เมื่อดอกบานลดลงเป็น 2 ดอก มีอายุการปักแจกันเป็น 25.00 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการเกษตร. 2542 . มาตรฐานกล้วยไม้ประเทศไทย. กรุงเทพฯ. : ศูนย์ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก กรมวิชาการเกษตร.

ครรชิต ธรรมศิริ. 2541 . เทคโนโลยีการผลิตกล้วยไม้. กรุงเทพฯ. : ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

ช.ณิฏฐ์ศิริ สฤษสุวรรณ. 2538. วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวไม้ตัดดอกไม้ตัดใบ. กรุงเทพฯ. : ภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สายชล เกตุษา. 2529. การปฏิบัติต่อดอกกล้วยไม้หลังการตัดดอก น.76-83 ใน คู่มือการผลิตกล้วยไม้เพื่อการส่งออก. กรุงเทพฯ. : กรมส่งเสริมการเกษตร.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่ 1 วิเคราะห์ผลทางสถิติของน้ำหนักช่อดอกเริ่มต้นงานทดลองของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นพิเศษเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 5 ดอกและ 9 ดอก

ANOVA

S.O.V.	df	SS.	MS	F	F.05	F.01
Treatment	2	102.603	51.301	10.371*	5.14	10.92
Ex.Error	6	29.6680	4.947			
Total	8	132.282	16.535			

GRAND MEAN = 32.165555

CV. = 6.91 %

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละวิธีการ โดยวิธี Duncan 's multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น .05

วิธีการที่ 3	35.36	a
วิธีการที่ 1	33.65	a
วิธีการที่ 2	27.49	b

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 2 วิเคราะห์ผลทางสถิติของสีดอกเมื่อปักแจกันไป 6 วันของช่อดอกกล้วยไม้
สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ในการ
ศึกษาจำนวน ดอกบานในช่อดอกในชั้นพิเศษเปรียบเทียบกับช่อดอกใน
ชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 5 ดอก และ 9 ดอก

ANOVA

S.O.V.	df	SS.	MS	F	F.05	F.01
Treatment	2	0.222	0.111	1.00 ^{ns}	5.14	10.92
Ex.Error	6	0.667	0.111			
Total	8	0.889	0.111			

GRAND MEAN = 2.88889

CV. = 11.54 %

ตารางภาคผนวกที่ 3 วิเคราะห์ผลทางสถิติของสีดอกเมื่อปักแจกันไป 12 วันของช่อดอกกล้วยไม้
สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ในการศึกษา
จำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นพิเศษเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกัน
แต่มีจำนวนดอกบานเป็น 5 ดอกและ 9 ดอก

ANOVA

S.O.V.	df	SS.	MS	F	F.05	F.01
Treatment	2	1.500	0.075	1.500 ^{ns}	5.14	10.92
Ex.Error	6	3.000	0.500			
Total	8	4.500	0.563			

GRAND MEAN = 2.5

CV. = 28.28 %

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 4 วิเคราะห์ผลทางสถิติของอายุการขายของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นพิเศษเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 5 ดอกและ 9 ดอก

ANOVA

S.O.V.	df	SS.	MS	F	F.05	F.01
Treatment	2	40.389	20.194	4.721 ^{ns}	5.14	10.92
Ex.Error	6	25.667	4.278			
Total	8	66.056	8.257			

GRAND MEAN = 5.72222

CV. = 36.14 %

ตารางภาคผนวกที่ 5 วิเคราะห์ผลทางสถิติของอายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นพิเศษเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 5 ดอกและ 9 ดอก

ANOVA

S.O.V.	df	SS.	MS	F	F.05	F.01
Treatment	2	57.167	28.583	1.137 ^{ns}	5.14	10.92
Ex.Error	6	150.833	25.139			
Total	8	208.000	26.000			

GRAND MEAN = 22.66667

CV. = 22.12 %

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 6 วิเคราะห์ผลทางสถิติของน้ำหนักช่อดอกเริ่มต้นงานทดลองของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นหนึ่งเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกัน แต่มีจำนวนดอกบานเป็น 4 ดอกและ 8 ดอก

ANOVA

S.O.V.	df	SS.	MS	F	F.05	F.01
Treatment	2	162.423	81.211	10.320 *	5.14	10.92
Ex.Error	6	45.033	7.505			
Total	8	207.456	25.932			

GRAND MEAN = 29.767222

CV. = 9.20 %

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละวิธีการ โดยวิธี Duncan 's multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น .05

วิธีการที่ 3	33.79	a
วิธีการที่ 1	31.61	a
วิธีการที่ 2	23.89	b

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 7 วิเคราะห์ผลทางสถิติของสีดอกเมื่อปักแจกันไป 6 วันของช่อดอกกล้วยไม้สกุล
หวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ในการศึกษาจำนวน
ดอกบานในช่อดอกในชั้นหนึ่งเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวน
ดอกบานเป็น 4 ดอกและ 8 ดอก

ANOVA

S.O.V.	df	SS.	MS	F	F.05	F.01
Treatment	2	0.056	0.028	1.000 ^{ns}	5.14	10.92
Ex.Error	6	0.167	0.028			
Total	8	0.222	0.028			

GRAND MEAN = 3.05556

CV. = 5.45 %

ตารางภาคผนวกที่ 8 วิเคราะห์ผลทางสถิติของสีดอกเมื่อปักแจกันไป 12 วันของช่อดอกกล้วยไม้
สกุลหวาย Sonia BOM # 17(*Dendrobium Sonia Bom#17*)ในการศึกษา
จำนวน ดอกบานในช่อดอกในชั้นหนึ่งเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้น เดียวกันแต่มี
จำนวนดอกบานเป็น 4 ดอกและ 8 ดอก

ANOVA

S.O.V.	df	SS.	MS	F	F.05	F.01
Treatment	2	0.222	0.111	0.500 ^{ns}	5.14	10.92
Ex.Error	6	1.333	0.222			
Total	8	1.556	0.194			

GRAND MEAN = 2.7778

CV. = 16.97 %

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 9 วิเคราะห์ผลทางสถิติของอายุการขายของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นหนึ่งเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 4 ดอกและ 8 ดอก

ANOVA

S.O.V.	df	SS.	MS	F	F.05	F.01
Treatment	2	3.500	1.750	1.400 ^{ns}	5.14	10.92
Ex.Error	6	7.500	1.250			
Total	8	11.000	1.375			

GRAND MEAN = 7.16667

CV. = 15.60 %

ตารางภาคผนวกที่ 10 วิเคราะห์ผลทางสถิติของอายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นหนึ่งเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 4 ดอกและ 8 ดอก

ANOVA

S.O.V.	df	SS.	MS	F	F.05	F.01
Treatment	2	232.167	116.083	4.809 ^{ns}	5.14	10.92
Ex.Error	6	144.833	24.139			
Total	8	377.000	47.125			

GRAND MEAN = 28.5

CV. = 17.24 %

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 11 วิเคราะห์ผลทางสถิติของน้ำหนักช่อดอกเริ่มต้นงานทดลองของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17(*Dendrobium Sonia Bom#17*)ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นสองเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกัน แต่มีจำนวนดอกบานเป็น 3 ดอกและ 7 ดอก

ANOVA

S.O.V.	df	SS.	MS	F	F.05	F.01
Treatment	2	70.377	35.188	8.481 *	5.14	10.92
Ex.Error	6	24.894	4.149			
Total	8	95.270	11.909			

GRAND MEAN = 22.960556

CV. = 8.87 %

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละวิธีการ โดยวิธี Duncan 's multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น .05

วิธีการที่ 3	26.49	a
วิธีการที่ 1	22.73	ab
วิธีการที่ 2	19.66	b

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 12 วิเคราะห์ผลทางสถิติของสีดอกเมื่อปักแจกันไป 6 วันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นสองเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 3 ดอกและ 7 ดอก

ANOVA

S.O.V.	df	SS.	MS	F	F.05	F.01
Treatment	2	1.389	0.694	12.500* *	5.14	10.92
Ex.Error	6	0.333	0.056			
Total	8	1.722	0.215			

GRAND MEAN = 3.4444

CV. = 6.84 %

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละวิธีการ โดยวิธี Duncan 's multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น .01

วิธีการที่ 3	4.00	a
วิธีการที่ 2	3.17	b
วิธีการที่ 1	3.17	b

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 13 วิเคราะห์ผลทางสถิติของสีดอกเมื่อปักแจกันไป 12 วันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นสองเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 3 และ 7 ดอก

ANOVA

S.O.V.	df	SS.	MS	F	F.05	F.01
Treatment	2	0.389	0.194	0.700 ^{ns}	5.14	10.92
Ex.Error	6	1.667	0.278			
Total	8	2.056	0.257			

GRAND MEAN = 2.72222
CV. = 19.36 %

ตารางภาคผนวกที่ 14 วิเคราะห์ผลทางสถิติของอายุการขายของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นสองเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 3 ดอกและ 7 ดอก

ANOVA

S.O.V.	df	SS.	MS	F	F.05	F.01
Treatment	2	6.167	3.083	0.610 ^{ns}	5.14	10.92
Ex.Error	6	30.333	5.056			
Total	8	36.500	4.563			

GRAND MEAN = 9.1667
CV. = 24.53 %

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

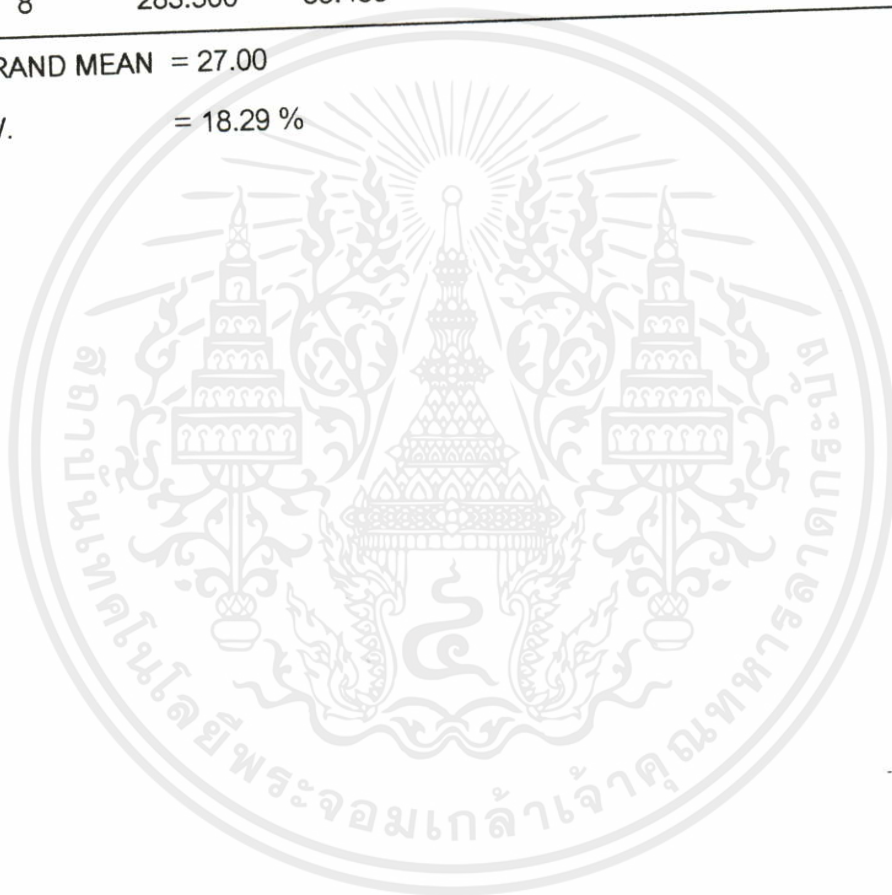
ตารางภาคผนวกที่ 15 วิเคราะห์ผลทางสถิติของอายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นสองเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 3 ดอกและ 7 ดอก

ANOVA

S.O.V.	df	SS.	MS	F	F.05	F.01
Treatment	2	137.167	68.583	2.812 ^{ns}	5.14	10.92
Ex.Error	6	146.333	24.389			
Total	8	283.500	35.438			

GRAND MEAN = 27.00

CV. = 18.29 %

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 16 วิเคราะห์ผลทางสถิติของน้ำหนักช่อดอกเริ่มต้นงานทดลองของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นสามเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 2 ดอกและ 6 ดอก

ANOVA

S.O.V.	df	SS.	MS	F	F.05	F.01
Treatment	2	102.130	51.065	23.654* *	5.14	10.92
Ex.Error	6	12.953	2.159			
Total	8	115.083	14.385			

GRAND MEAN = 18.33556

CV. = 8.01 %

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละวิธีการ โดยวิธี Duncan 's multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น .01

วิธีการที่ 3 22.54 a

วิธีการที่ 1 18.17 ab

วิธีการที่ 2 14.29 b

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละวิธีการ โดยวิธี Duncan 's multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น .05

วิธีการที่ 3 22.54 a

วิธีการที่ 1 18.17 b

วิธีการที่ 2 14.29 c

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 17 วิเคราะห์ผลทางสถิติของสีดอกเมื่อปักแจกันไป 6 วันของช่อดอกกล้วยไม้สกุล
หวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ในการศึกษาจำนวน
ดอกบานในช่อดอกในชั้นสามเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวน
ดอกบานเป็น 2 ดอกและ 6 ดอก

ANOVA

S.O.V.	df	SS.	MS	F	F.05	F.01
Treatment	2	0.500	0.250	1.000 ^{ns}	5.14	10.92
Ex.Error	6	1.500	0.250			
Total	8	2.000	0.250			

GRAND MEAN = 2.8333

CV. = 17.65 %

ตารางภาคผนวกที่ 18 วิเคราะห์ผลทางสถิติของสีดอกเมื่อปักแจกันไป 12 วันของช่อดอกกล้วยไม้
สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ในการศึกษา
จำนวน ดอกบานในช่อดอกในชั้นสามเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกัน
แต่มีจำนวนดอกบานเป็น 2 ดอกและ 6 ดอก

ANOVA

S.O.V.	df	SS.	MS	F	F.05	F.01
Treatment	2	3.500	1.750	7.00 *	5.14	10.92
Ex.Error	6	1.500	0.250			
Total	8	5.000	0.625			

GRAND MEAN = 2.33333

CV. = 21.43 %

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละวิธีการ โดยวิธี Duncan 's multiple Range Test ที่
ระดับความเชื่อมั่น .05

วิธีการที่ 2 3.00 a

วิธีการที่ 3 2.50 a

วิธีการที่ 1 1.50 b

ตารางภาคผนวกที่ 19 วิเคราะห์ผลทางสถิติของอายุการขายของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นสามเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 2 ดอกและ 6 ดอก

ANOVA

S.O.V.	df	SS.	MS	F	F.05	F.01
Treatment	2	127.056	63.528	2.820 ^{ns}	5.14	10.92
Ex.Error	6	135.167	22.528			
Total	8	262.222	32.778			

GRAND MEAN = 13.0556

CV. = 36.35 %

ตารางภาคผนวกที่ 20 วิเคราะห์ผลทางสถิติของอายุการปักแจกันของช่อดอกกล้วยไม้สกุลหวาย Sonia BOM # 17 (*Dendrobium Sonia Bom#17*) ในการศึกษาจำนวนดอกบานในช่อดอกในชั้นสามเปรียบเทียบกับช่อดอกในชั้นเดียวกันแต่มีจำนวนดอกบานเป็น 2 ดอกและ 6 ดอก

ANOVA

S.O.V.	df	SS.	MS	F	F.05	F.01
Treatment	2	583.167	291.583	48.151**	5.14	10.92
Ex.Error	6	36.333	6.056			
Total	8	619.500	77.438			

GRAND MEAN = 32.5

CV. = 7.57 %

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละวิธีการ โดยวิธี Duncan 's multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น .01

วิธีการที่ 3	43.67 a
วิธีการที่ 1	28.83 b
วิธีการที่ 2	25.00 b